

Zdaj pa še nekaj. Brez gnoja ni moči dobro kmetovati. Če je pa hlev prazen vzlasti goveje živine, ki gospodarju najbolji gnoj dela, s čem pa bo potem gnojil svoje polje in si pridelke množil? Če mu bodo vrabci njive gnojili, bodo tudi kozolci prazni.

Vse to naj bi prevdarili vsaj tisti naši gospodarji dobro, ki jih ne pritiska sila, da bi morali z najboljšo živino iz hleva.

Al še nekaj drugega je, kar je resnega prevdarka vredno. Če se nam na Kranjskem, Koroškem, Štajarskem in v družih naših deželah od agentov iz Nemčije pokupi velik del govedine, kam pa bodo domači mesarji potem šli, živino kupovat? Cena mesa mora tako visoka potem postati, da manj premožni človek si ne bo mogel koščeka mesa kupiti za svoj živež. In veliko število domačih prebivalcev bo škodo trpelo za to, da posamezni živinorejec vloví za čas en dobiček, ki pa je le dobiček — na videz, kakor smo gori rekli, v prihodnje pa le nadloge nakloni kmetijstvu.

Odbor družbe kmetijske si tedaj v dolžnost svojo šteje, pozornost častite podružnice na sedanje ogromno nakupovanje naše goveje živine obrniti in jo prositi, naj bi v tem smislu razjasnila stvar živinorejcem svoje okolice in jih podučila, naj bi pomislili nasledke, ki vsakako nastopijo potem, če bodo sami in vsa naša dežela oropana dobrega zāroda, katerega si je poslednja leta težko zaredila!

Glavni odbor družbe kmetijske Kranjske
v Ljubljani 20. julija 1877.

Kolorado — krompirju grozno škodljivi Amerikanski žužek.

Po dopisu, ki ga je družba kmetijska od sl. ministerstva 13. dne t. m. prejela, je žužek, ki ga Amerikanci kolorado imenujejo, krompirju največi sovražnik, ki so ga „Novice“ v 1. in 27. listu 1875. l. svojim bralcem v podobi predstavile, in se je že iz Amerike zatrosil v Nemčijo in v Mühlheimu ob Renu blizo Kolonje strašno škodo naredil. Nemške vlade so sicer vse storile, kar je treba, da se odvrne razširjevanje tega škodljivca, vendar se je bati, da ne bi se tudi v naše dežele preselil. Zategadel opominja ministerstvo, naj kmetovalci naši resno pazijo na to, če bi se kamor koli zatrosil kolorado, da se nemudoma zatara. Zato nasvetuje ministerstvo, naj gospodarji take njive, v katere se je naselil, zapro od družih bližnjih njiv, pokončevanje koloradovca pa s tem pričnó, da se na tako krompirjevo njivo navozi slame, suhega listja, protja, oblanic in druge take šare, ter potem še polije s petrolejem in zažge. Ministerstvo je posebno komisijo poslalo na Nemško v tisti kraj, kjer koloradovec razsaja, da poizvé sredstva, kako v okom priti tej veliki škodi. Kmalu bo pa v posebni knjižici popisalo ta mrčes in s podobo razjasnilo ter jo družbam kmetijskim in ljudskim šolam razposlalo.

Gospodarske novice.

Ali je novo senó in nov oves konjem škodljiv?

Navadna misel je, da je novo (frišno) senó in nov (frišni) oves konjem škodljiv. Francosko vojno ministerstvo je posebni komisiji dalo ukaz, da to stvar natančno preiskuje. Komisija je več let po tem ukazu delala skušnje in dognala je to-le: Če se samo novo senó poklada konju, pride konj ob moč, se kmalu utruji in rad potí, želodec se mu pokvari, driska se ga loti itd. Če pa se novo senó v pravi meri po-

klada konju z ovsem in rezanico, mu prav nič ne škoduje. Nov oves pa konju še bolje tekne kakor star; konj se po njem bolje redí in močnejši prihaja.

Ali bo v prihodnjem letu s Parižko razstavo kaj ali ne bo nič?

Na to vprašanje odgovarja izvrstni Dunajski tednik „Finanzielle Fragmente“ v svojem 29. listu tako, da ni dosti upanja za to razstavo. Njegove besede se glasijo tako le:

„Kar je v Parizu nastopila nova vlada, ni skoro nič več slišati o razstavi, ki ima biti prihodnje leto v Parizu. Prav nič se še ne vé, ali bo ta razstava zaradi Rusko-Turških homatij l. 1878., ali pa da bode odložena za poznejši čas. Avstrijsko kupčijsko ministerstvo dela sicer na vse kriplje (mit Hochdruck), da bi se prav veliko obrtnikov, kmetovalcev in družih razstavnikov vdeležilo te razstave, in res se jih je že okoli 500 za to oglasilo. Al obrtniki nameravajo večidel se le skupno vdeležiti razstave, kar po tem takem ne bode veliko izdalo. Skrajni čas bi pač bil, da bi iz Pariza za gotovo izvedeli, ali bo razstava ali je ne bo prihodnje leto. Francoski časniki republikanske stranke dvomijo, da bo s to razstavo kaj, časniki konservativne stranke pa vedó vsak dan pripovedovati, kako veliko stavb in družih priprav se dela že za razstavo. Nova Francoska vlada ne zine besedice o njej in prepušča razstavnikom, naj mislijo, kar jim drago. Ker od leta 1873. ne mara svet nič več za svetovne razstave, se pač lahko ugane, da je celó malo taci, ki so zavzeti za take razstave. Zato tudi mislimo, da nia neumnega ne trdimo, ako prerokujemo, da še nobena razstava ni tako žalostnega konca (fiasco) doživela, kakor ga bode doživela prihodnja Parižka.“

Mi se skladamo s tem izrekom; svetovne razstave, ponavljane vsako leto ali vsako drugo leto so švindeli, ki izhaja iz sebičnih razlogov in ne gleda na pravi namen taci velikih razstav, ki prizadevajo velike stroške razstavnikom — brez koristi.

Nove postave.

Postava,

veljavna za ljudske šole vojvodine Kranjske.

Ta postava, s katero se je deloma spremenila deželna postava od 29. aprila 1873. za uravnavo pravnih razmer učiteljev na javnih ljudskih šolah, določuje sledeče:

§. 1. Ovrženo je določilo §. 82, v 2. dastavku deželne postave od 29. aprila 1873. leta št. 22., po katerem so se dohodki izpraznjenih učiteljskih služeb stekali v penzijski zaklad.

§. 2. Vžitki od zemljišča, ki spadajo k dotaciji kake učilnice in jih je vžival kak učitelj v dejanski službi, pa je umrl, kolikor ne pristojé njega dednikom (§. 78.), pripadejo dotični učilniški občini, da si z njimi ustanovi ali pomnoži svoj posebni učilniški zaklad.

§. 3. Pogrebna letna četrt (kondukt-kvartal), po §. 79. deželne postave od 29. aprila 1873. leta, pristojéča dednikom umrlega učitelja, naj se iz penzijskega zaklada, nagrade pomočnim učiteljem v Ljubljanskem mestu iz občinskih prihodkov tega mesta, drugod pa iz normalno učilniškega zaklada plačujejo.

§. 4. Če letnim stroškom penzijskega zaklada ne zadostujejo v §. 81. in 82. odstavku 1. in 3. ter v §. 84. deželne postave od 29. aprila 1873. leta, št. 22.,